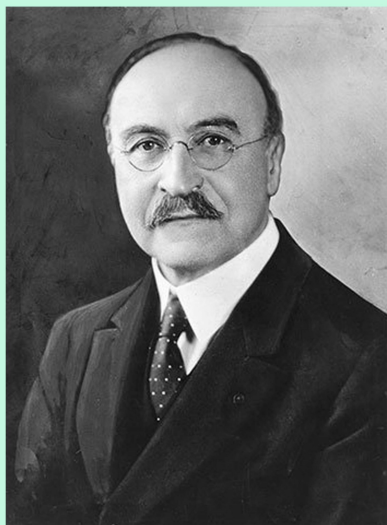
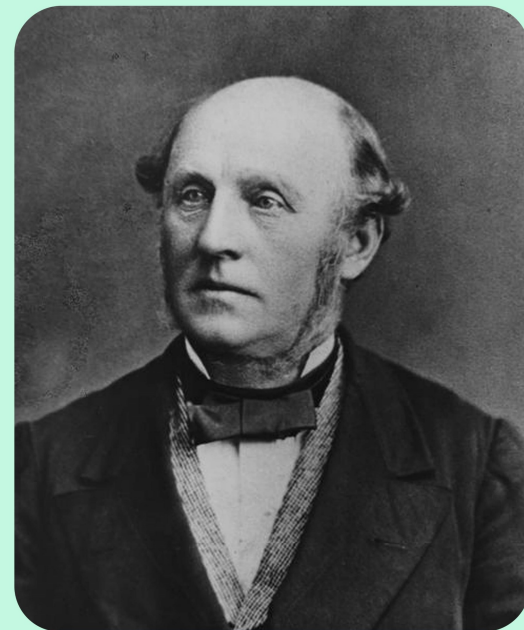

PLASTIKA

Plastika - nam znana kot vsestransko uporaben material, ki je poceni in nepogrešljiv v vsakdanu. Njeno ime izvira iz grške besede plastikós, ki pomeni obikovati ali ulivati, je skupno ime za vrsto sintetičnih in plosintetičnih materialov. Navzven bleščeč in uporaben material pa ima veliko negativnih plati, katerih se marsikdo ne zaveda.

Poznamo vrsto sintetičnih in naravnih oblik plastike. Prvi, plastiki podobni materiali pa so z nami že veliko dlje kot si mislimo. Guma je naravni material pridobljen iz kavčuka, ki so ga uporabljali že Azteki za izdelovanje žog in podobnih izdelkov. Tudi prva plastika je bila naraven material narejena iz celuloze. Odkril jo je anglež Aleksander Parkes leta 1862 ter jo po sebi poimenoval Parkesine. Od takrat naprej so se odkritja na tem področju kar vrstila. Najbolj odločilno je bilo leto 1907, ko je Leo Beakland odkril material imenovan bakelit, ki se je začel na veliko uporabljati pri izdelavi gramofonskih plošč, telefonov ter radijskih sprejemnikov, pohištva in še mnogih drugih.

Plastiko pridobivamo iz nafte, katere črpanje je samo po sebi škodljivo tako za okolje kot tudi za ljudi in druge organizme. Pri črpanju nafte in njenem transportu je veliko snovi, ki so nevarne za imunski sistem, čutila, jetra, ledvice in tudi za nekatere vrste raka. Poleg tega so izpusti škodljivih emisij nevarni za okolje in jih vključujemo med glavne povzročitelje podnebnih sprememb. Negativne plati pa so vidne tudi pri sami proizvodnji plastike, predvsem pa pri plastičnih odpadkih, ki pogosto pristanejo v habitatih številnih organizmov, ki plastiko zamenjajo za hrano in jo pojejo, to pa vodi v zdravstvene zaplete, ki se pogosto končajo s smrtjo. Kljub slabim platem pa se uporabi plastike v vsakdanu težko izognemo. Uporablja se v medicini za različne pripomočke in opremo, ki nam v stiski rešuje življenje. Najdemo je tudi v naših oblačilih, igračah, kozmetiki in mnogih drugih vsakdanjih pripomočkih. Prav tako je nepogrešljiva v športu, kjer je zaradi lastnosti kot sta nizka teža in nasplošna vsestranskost glavni material za izdelavo opreme.

ZGODOVINA PLASTIKE

GUMA

- iznašli Azteki
- iznajdena 1600 pr. n. št.
- pridobljena iz kavčuka

PRVA PLASTIKA

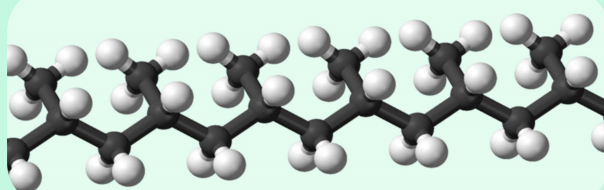
- iznašel Aleksander Parkes
- iznajdena 1862
- najprej poimenovana Parkesine

BAKELIT

- iznašel Leo Beakland
- iznajden 1907

PREDNOSTI PLASTIKE

- lahka
- poceni
- trdna
- vsestranska uporaba (medicinski pripomočki in oprema, kozmetika, vsakdanji pripomočki)

SLABOSTI PLASTIKE

- pridobivanje iz neobnovljivega vira nafte
- črpanje in transport škodljiv za organizme
- izpusti emisij nevarni ta okolje
- proizvodnja povzroča emisije
- slabo razgradljiva
- odpadki pogosto končajo v habitatih živali, kar jih pogosto pripelje v smrt

